

ادبي توتي

ليکوال : عبدالباسط جهاني

پوهري؟!
 ستاد مينې داستان به ډېر لنډ وليکم:
 راتلې
 پاتې شوې
 بلخه، لارې ...
 نوره کيسه ختمه!!!

انهور
 ادبي توتي
 ليکوال : عبدالباسط جهاني

Ketabton.com

Digitized by Fareed Gul Ahamd

مات انخور

(لنڊي ادبي ٽوٽي)

ليکوال: عبدالباسط جهاني

مات انځور/2

سريزه

لا په شپږم ټولگي کې نه وم چې د کتابونو د لوست د مينې څپو لاندې کړم. همدا وو چې د کتابونو په سمندر کې ډوب شوم، ډېر وخت به مې له کتابونو سره تېراوه او معمولاً به مې ناولونه ډېر لوستل. تر دې چې په پښتو ناول لوستنې روږدی شوم، په همدې توگه به مې د کتاب لوستنې ټول څمار په ناول لوستنې مات کړ او همېشه به د ناولونو په نشه کې مست وم.

همدغه مستي د دې لامل شوه چې پخپله هم د يو ناول څښتن شم، له ډېرو هڅو وروسته مې (کافر اسمان ناول) چاپ ته آماده کړ، خو د يو شمېر شخصي او ټولنيزو مشکلاتو له کبله مې چاپ نه شواى کړاى.

اصلي او د خوښې وړ مسلک مې حقوق او سياسي علوم دي چې په يوې واضحې تگلارې مې ځان ور ورساوه، دې برخې ته د خدمت تعهد لرم؛ خو لکه څنگه چې پښتو ادب پر مور حق لري او د هغې مينې لمخې چې پښتو ادب سره مې درلوده، زه يې اړ کړى يم چې يو شمېر ادبي ليکنې ولرم.

دغه اثر (مات انځور) هم د همدغې مينې محصول ده، په دې اثر کې مې نهايت هڅه کړې چې د زړه خبرې مې د ادبي ښکلا په قلم د ژوند په پاڼو کې ترسيمې کړم. خو سره له دې دا چې زه يو اديب نه يم او نه هم په ليکوالۍ کې پوره مهارت لرم، نو ښايي په حاضر اثر کې ډېرې ستونزې شتون ولري چې ستاسو وړانديزونو، نيوکو او نظرونو ته مې اړمند کوي.

په پاى کې له ملگري محب الرحمن مليار او ملگري سليمان مشال څخه مننه کوم چې د کتاب په ادبي کره کتنه او اصلاح کې يې راسره مرسته وکړه...

په ټوله پښتنه مينه

عبدالباسط جهاني

ادبي ټوټې؛ د لوستونکو نظر کې شپښ محل جوړوي. د يو کتاب تقريظ يا ورته سرليکنه هم ويلی شو، کله يې چې په کتاب ليکې، نو تاته يې دا واک درکړی وي چې د کتاب ښه او بد په پښتو ليک (کرښو) کې ورته انگازن کړې، هم به د ليکوال تنده خړوبوې پرې او هم د لوستونکي، نو زه په دې برخه کې د ليکوال له هغه لوی نيت يا زړه څخه مننه کوم چې په مور يې د دومره د اعتبار پرې ټينگ کړل او زه به ددې وخت يا دې عصر ته په کتو سره، د ادبي ليکنو کتاب پر چاپ سمبالښت باندې ليکوال ته افرينی ورکوم ځکه چې، دې عصر ته په کتو انسان په تېره بيا ليکوال په هغه ټينگار او زحمت کوي چې خلک يې دود ولري يانې په مجموع کې يې لوستونکي زيات وي، خو ادبي ټوټې بيا څوک د وخت حالاتو، مينې، غم او ... نورو حالاتو ته ليکي، خو په دې وخت کې يې که څوک ليکي، هغوی بيا اکثره د وخت د حالاتو سره سمې شاعرۍ او ليکوالۍ کوي.

نو ادبي ټوټې چې د شلمې بېړۍ په وروستيو کې پښتو ادب ته د بهرنيو ژبو د ژباړو پر بنسټ را گډې شوې، زيات مينه وال يې په کمه موده کې وموندل او ډېر ژر د لويو شاعرانو او ليکوالانو پام ور واوښت.

د يو ادبي ژانر لوی ارزښت او اهميت هم په دې کې دی چې د لويو ليکوالو پام ځانته جلب کړي، هم لوستونکي ځان ته جلب کېږي.

د ځينو ليکوالانو، شاعرانو او ادیبانو ادبي ټوټې د ټولني لپاره اصلاحي، انتقادي، رياليسټيک، ديني، اخلاقي او ټولنيز پيغامونه هم له ځانه سره لري، څنگه چې پورته ياد شوو نو ځينې يې بيا د مينې لپاره هم ليکي.

ادبي ټوټو يو ارزښت د ساده او هنري نثر ترمنځ د توپير کرښه هم ده.

ادبي ټوټې چې د لوی تخيل، انځورگرۍ، پيغام په ټوله کې د شعريت په ژبه ليکل کېږي، پر لوستونکي او اورېدونکي خپل اثر پرې باسي، چې له نورو نثري ژانرونو يې دغه ځانگړتيا د ادبي ټوټو ارزښت ثابتوي.

مات انځور/4

ادبي ټوټې يا ورته ځينې لنډې ليکنې هم وايي، په اوسني عصر کې يې اکثره خلک بيا د ټولنيزو رسنيو لپاره هم خورا زيات خوښوي، لکه ځينې يې په فېسبوک، ټوېټر، انسټاگرام او... کې پر خپل وال خپروي، نو اکثره خلک يې بيا زيات له دې رسنيو څخه د مينې يا هم نورو ته د گوتې نيولو لپاره افلوډ کوي.

د ادبي ټوټو يو بل اهميت دادی چې د ساده نثر غوندې نډه چې تش معلومات وړاندې کوي، بلکې د شاعرانه لفظونو، کنايو، استعارو، انځورونو او ښکلې منظر کشۍ په مټ د لوستونکي او اورېدونکي په خيال کې يو نوی شيش محل جوړوي او لوستونکي ته د مخته تگ تلوسه ورکوي.

ادبي ټوټې د شعر په ډول د رښتيا او کذب په تله نه تلل کېږي، چې دغه ځانگړتيا هم ليکوال ته اجازه ورکوي چې د خپل خيال او فکر پر مټ هر ډول لوی ابهامي هنر ايجاد کړي.

د ادبي ټوټې د فورمي موضوعاتو ازادې هم ليکوال ته دا چانس برابرې چې د خپل ذوق او خوښي مطابق په بېلا بېلو موضوعاتو کې خپل هنر وپنځوي او ټولني ته د خپل زړه خبرې په شاعرانه لفظونو د نثر په ډول وړاندې کړي.

په وروستيو کې بايد ووايم چې د ادبي ټوټې يو لوی اهميت دا دی چې د پښتو ادبي نثري ژانرونو برخه يې بډايه او لا رنگينه کړې، نو دا برخه باندې مور اوس هم بسنه نه کوو / کېږي، ډېر کم ليکوالان دي چې دا ټوټې د يو چا مخته پر سپينه پاڼه انگازن کوي او د رڼا څړيکو ته يې باسي، په دې برخه کې زه هغه چاته شاباسۍ او افرينۍ ورکوم، چې خپل قيمتي وخت يې د پښتو او پښتويه راوينښدلو ته ځانگړی کړی دی، نه يواځې دا برخه د پښتو بلکې د پښتو ډېرې برخې نورې هم دي، څنگه يې چې توري مالوم دي همداسې دې هر ليکوال، شاعر او اديب پر يوه توري يو ټوک کتاب ليکنې وکړي ترڅو مو هم پښتو ته خدمت شي او هم مو خپلې مورنۍ ژبې ته او خپل گران هېواد ته.

زه په ورستيو کې د جهاني صيب گوتو ته دوعا کوم او وایم چې دا گوتې دې تل هڅکې او روغې واوسي چې زموږ د پښتو د غني کولو لپاره يې داسې څه برابر کړي دي چې هر فرد

يې د ذوق څخه موږ نه ده د هر چا په خوله او ژبه باندې دا کرښې لوستل کيږي، ژوند يې لا اوږد شه چې دداسې څه په ليکلو يې خپل قيمتي او مهم وخت لږولی چې د پښتو د بډاينې لپاره وړ او منونکې دي.

زه د هر ليکوال هڅې د ستايلو بولم او ستايم يې چې د پښتو ژبې د غنې کولو په پار اخته وي او د خپلو گوتو څخه زور او خپل ځان د ضعف طرف ته باسي ترڅو مو ژبه له نړېوالو سره سيال شي، بيا هم ترې په لسگونو ځله مننه او قلم دې يې تل تاند او روان واوسي.

د يو ودان او سرلوري افغانستان په هيله

په پښتنه مينه او درنښت

ليکوال او ژورنالېست

رسول گل اشنا

سحر ټولنيز بنسټ مشر

پکتيا، گردېز، افغانستان

۱۳۹۸ / سلواغې / ۱۸ مه

مات انځور/6

کله کله خیال را پورته سي د انسان دننه په جیغو سر شي او د ټول وجود په داخل کې یوه نا آرامي وزیروي انسان دیته مجبوره کړي چې قلم واخلي او خپل خیال پر پارچه وکارې خو دا خیالات دمره له احساساتو او مقدساتو ډک وي چې انسان یې لوستل هم په ډیر خوند او تکلف سره کوي ځکه چې د زړه خبرې وي او دا خبرې پر دې تیرې سوي وي زیاته برخه یې مونږ په ادبي ټوټو کې لیدلی شو چې زمونږ د روح او روان تنده پرې خړوبیږي مونږ زوروي او د ډیرو ترڅو خبرو بیان پکې په نرمه او پسته ژبه شوی وي. په پښتو ژبه کې د نثر، برخه خواره او په کمه اندازه مډه ورته وهل شوې، قلم کښته شوی دی که څه هم شعر یې تر ډیره عالی بڼه لري

نو دا چې دا په پښتو ژبه کې د نثر کړۍ لا پر پراخیدو دي د ویاړ او افتخار خبره ده، ما د جهاني صیب کتاب ولوست دا ډیر په خوند او په نازکه ژبه غږیدلی دی، ځینو ځایونو کې ډیرې پستې او نرمې جملې راټولي کړي او یو خوندور غږ یې ورڅخه جوړ کړی د مټین غږ د مظلوم او بې چاره غږ کله کله پر ژوند ژور ورغلی سندرې یې ور جوړې کړي او کله خو یې له درده دمره خوره نغمه پیالې چې سرې هېران کړي ....

ډیر خوندونه یې رانغښتي نور نه غواړم سترې مو کړم او ډیر وغږیږم اوس تاسې د دې مهربانه غږ لمنې ته راکاږم او غواړم چې د زړه په سترگو یې واورئ باوري یم یو څوک به مو سترگو ته ودروي له ځینو شیبو به خوند واخلي او ځینو ته به پښه نیولي شی زه د جهاني صیب دا هڅه ستایم او هبله لرم چې په دې برخه کې دا هڅه وروستی ونه اوسي او په راتلونکي کې لا نورې پنځونې وکړي.

جهاني صیب!

سر دې سوږ او پښې دې تودې اوسه

په ټوله پښتنه مینه

سلېمان مشال

کونړ اسعدآباد بنار

خپله مېنه

عبدالباسط جهاني

۱

هغه به څنگه ځان ته د انسانیت میعار ورکوي؛

د چا چې زړه د نفرت له نجاسته ډک ده؟

اې

لا یزال خالقه،

دا نړۍ جنت کړه!

د جنتي ماحول؛ مست او مینه ناک مخلوق پکې خواره کړه،

تر څو انسانیت ته د مینې او عاطفې بیا روزنه وکړي.

اې

رحمان ربه!

زه د حورو او غلمانو د غوښتنې په مستۍ کې ډوب نه یم؛

یوازې غواړم چې انسانیت، د انسانیت له اصولو سره بېرته آشنا شي،

د حورو او غلمانو څخه مینه زده کړي، او بېرته یې په

انساني کرکجن ماحول کې وشیندي.

۲

اې
پوهېرئ؟!
اوس هم ځينې شته،
چې د نورو، احساساتو ته ارزښت ورکوي؛
د هغوی دردونه درک کوي،
او ورسره يې په درمان کې مرسته کوي؛
همدوی بلا معصوم دي.
دوی خپله "درد" ليدلی،
په اصل کې يې،
زړونه له غمونو ډک دي،
نو ځکه خو
"درد" ته "درد" وايي،
په احساساتو پايي،
او د نورو خوښي،
خپله خوښي گڼي؛

۳

کله مې چې
د درد څپې پسې واخلي،
یوازې د مینې کنارو پسې لټېږم.
عجیبه دا ده،
ستړی وجود مې
ستا د غېږې دم غواړي،
خو د غېږې په نشتون کې دې،
د تیرې کوتې،
تیاره کونجونه،
دا دنده ترسره کوي...
ستا د غېږې په خیال
پکې د دنیا له دغدغو هاخوا
د څو شیبو لپاره
د آرام په غېږ بیده شم...

مات انځور/10

۴

اې کاش!...
لاس مات شي،
پنبه ماته
او سر مات شي...
خو چې
زړه نه ماتېدلای!

۵

اې نادان مخلوقه!
تاسو ته وایم:
له ځان څخه لوړو خلکو سره مینه مه کوی!
په حقیقت کې
له ځان څخه لوړو خلکو سره مینه کول، داسې وي،
لکه
د هوسی او زمري مینه....
اې نادان مخلوقه!
له ځان څخه هوسی مه جوړوی!

مات انځور / 11

گنې

خامنځا به دې

يوه ورځ

زمری وداري،

غونښې به دې وڅوري،

او

هلوكي به دې

سپيانو ته واچوي.

۶

غوارم!!!

هغه سمندر شم،

چې په يوې خپې د نړۍ مخ بدل کړي،

غوارم!!!

هغه لمر شم،

چې په يو ځل ځلېدو، د نړۍ مخ روښانه کړي،

غوارم!!!

هغه باران شم،

چې په يو ځل ورېدو، نړۍ ښېرازه کړي،

غوارم!!!

هغه سپورمۍ شم،

چې د شپې په تور ماهيت کې،

په يو ځل را ختو د نړۍ تورتم وځوري،

غوارم!!!

هغه چينار شم،

چې ستريو زړونو ته، سيوری او آرام شي،

غوارم!!!

هغه رنگ شم،

عبدالباسط جهاني

مات انځور / 13

چې په يو ځل نړۍ رنگينه کړي،

غواړم!!!

هغه ماده شم،

چې په شتون يې، نړۍ ژوندۍ وي،

غواړم!!!

هغه ستوری شم،

چې ليکه يې، د ژوند غزېدلې لار ته رسي،

غواړم!!!

هغه امن شم،

چې موږ ټول ورته سترگې په لار يو...

V

بايد پوه شم!

په دې پوه شم،

چې زموږ مينه خو به؟

د زمري او هوسۍ مينه نه وي؟

زموږ مينه خو به؟

د پشکې او مورک مينه نه وي؟

هو بايد پوه شو!

مات انځور/14

څوک چې راته وايي:
درسره مينه لرم!
بايد په دې معنى نه وي،
چې راڅخه استعمار کوي،
ځان لپاره مو مصرفوي،
ځان لپاره مو نخوي،
او څنگه يې چې زړه وي؛
هماغسې مو داړي،
بايد پوه شو!
مينه دا ده چې،
درته ونه وايي چې:
مينه درسره لرم!
بلکه ثابته يې کړي چې:
مينه درسره لري!
کله چې ناروغ شئ،
شپه درسره رڼا کړي،
دردونه دې حس کړي،
او درسره د يو ښه ملگري په شکل پاتې شي!!!...

د خلكو حق مه خوره،
د چا زړه مه آزاروه،
له احساساتو سره يې لوبې مه كوه!
همپش ښه اوسه او ښه كوه،
همپش په دې لټه كې اوسه،
چې څنگه بايد غمجن زړونه،
خوشاله كړې؟!
همدا د انسانيت معيار ده،
همدا ده چې غواړې د رحمانيت صفت خپل كړې،
دا د انساني فطرت اساس ده...
دين په دين كې مه لټوه!
مذهب معيار نه ده،
نه لمونځونه او د يوگا حرڪات!
ميعار اخلاص ده،
په پوره اخلاص دې،
رب را وېوله...
شكر يې ادا كړه،
وې ستاينه،

مات انځور/16

او ځينې مرسته وغواړه!
هغه ده چې،
ستا په خبرو پوهېږي او ستا احساسات درک کولای شي،
خدای بد نه ده،
له خدایه مه وپېرېه!

۹

مورجانه مې،
تل راته همدا وايي:
اې نامرده! ولې؟
هغه زړه مې چې په يوې اوږده موده نهو میاشتو (کې،
په ډېرې سختۍ سره جوړ کړ...
ولې؟
ولې دې د څو شېبو بڼکار کړ؟
ولې دې په څو شېبو کې دانه-دانه کړ؟

۱۰

کله چې مټين شي!
لومړی بخيل شي،
بيا مغرور شي،
او بالاخره يواځې شي؛
همدا مينه ده نو!

۱۱

مه ورکوی،
هر چا ته د مينې سپېڅلی مقام مه ورکوی!
هر ناپاک ته دغه سپېڅلی مقام مه ورکوی!
لومړی يې وزن کړی،
وې ازمايی،
او په پوره غور سره يې،
د مينې په رنگ، رنگ کړی!
گنې
ډېر به پينېمانه شی!

۱۲

اوووووو!!!...
څومره خوند کوي،
چې له درده ډک زړه سره،
بڼه په کړس وځاندي!!!

۱۳

سمه ده،
منم يې!
منم يې چې،
مينه دې راسره نه لرله؛
منم يې چې ،
راڅخه دې کرکه درلوده؛
دا هم منم چې،
په بل چا مئینه وې؛
خو ولې؟
ولې دې داسې نازونه کول؛
چې فکر وکړم:
راسره مينه لرې؟!

۱۴

کله چې،
درنده چوپتیا خوره شي؛
الفاظ مې په ستوني کې خپ شي،
بیا نو یوازې،
یوازې ستا اروا وي،
چې د خیال په ورکو جزیرو کې مې
ملتیا کوي.

۱۵

ډېر مې زړه غواړي،
چې ځینو ته،
ځینې خبرې،
د ځنګدن په وخت کې وکړم؛
پلار،
"پلار جانه!
ژاړه مه،
ستا غرور لکه دنگ نښتر،

مات انځور/20

او دنگ نښتر، دنگ وي...
د نرانو په سترگو کې اوبښکې، ښې نه ښکاري"...
مور،
"مور جانې!
د نازولو اوبښکو دې قربان شم،
مه ژارېه"
ملگري،
"ملگرو!
ژارې مه!
ستاسو ملگري د تل لپاره د سکون غېږې ته درومي".
مینه،
"مينې!
يوازې موسکا او د انتظار پرانيستې سترگې"...

۱۶

هو،

اوس مې،

يوآځينی هيله همدا ده،

چې

مړی مې هم

څوک ونه زوروي!...

اوس مې يوآځينی هيله همدا ده،

چې

مرگ په حقيقت کې هم،

راته يو سکون جوړ شي...

۱۷

اې

پوهېرې؟!

مينه هغو څلورو ديوالونو ته ورته ده،

چې ترې د وتلو لار، شتون نه لري.

زه په همدې،

مات انځور / 22

څلورو دېوالونو کې بنديوان يم،
ولې انځېرم
چې راباندې د عمر قيد وتی؟!
ولې انځېرم،
چې هيڅکله به ترې خلاصون ونه شم موندلی؟!
ولې!!!

۱۸

اې
هيله كوم!
مه هه!
پاتې شه!
غم به مې درته،
د ستري ژوند كيسه وكړي!...

۱۹

پوهپړی؟!
اوس مې،
له هغو خاطراتو ډېره کرکه لرم،
چې په اړه یې سوچ کوم او وایم:
"زه څومره احمق وم؟!"

۲۰

که چا درته وویل:
"درسره مینه لرم!"
هیله کوم،
ورباندې باور مه کوی!
ډېر درواغجن وایي:
"د باران له څاڅکو سره مینه لرو!"
خو کله چې باران ورپري؛
کاری پرانیزی...

۲۱

"بنه یم!"

د نړۍ تر ټولو لوی درواغ،

او

له درواغجن تمثیله ډکه جمله!

"بنه یم!"

دا هغه توري دي چې،

تر شایې،

د دردونو غرونه پټ کړي...

۲۲

پوهېږې؟!

ستا د مینې داستان به ډېر لنډ ولیکم:

راغلي،

پاتې شوې،

بالاخره لاړې!...

نوره

کیسه ختمه!...

۲۳

تل مې،
له خدايه سوال كوم:
خدايه!!!
سترگې راکړه چې،
ښکلا وويني؛
خدايه!!!
زړه راکړه چې،
خيانت او گناه وښيي؛
خدايه!!!
حافظه راکړه چې،
بدي هېره کړي،
خو ښه هېر نه کړي؛
خدايه!!!
بالاخره داسې يو روح راکړه چې،
خاوره يې د ايمن په اوبو ښکلې شوې وي...

۲۴

خلقه!

نه غوارم!

نه غوارم چې د لمر " ځلاگانې " يې،

په نازک منځ،

چگونه ولگوي...

خوبښه مو،

چې

مينه يې بولئ

او که

بخيلي!؟

۲۵

وخت راته،

د اغيزو تاج په سر ايښی ده،

آه،

خو هيله مند يم،

او په دې پوهېرم چې،

عبدالباسط جهاني

مات انځور / 271

يوه ورځ به

همدا اغزي،

رنگارنگ گلان ټوکوي!!!...

۲۶

وايي چې،

موسکا د زړه پرانيستلو لومړنی،

ور وي!...

سمه ده،

خو زما زړه يې پرانيسته او لاړه!

۲۷

هو،
په ژوند کې بايد،
هر څوک داسې يو کس،
ولري چې،
نمجني سترگې،
خپرې گربوان،
او د زړه تپل شوې دروازې يې،
په يوې نازولې موسکا پرانيږي.
هر څوک بايد،
داسې يو کس ولري چې،
غېره يې ورته،
د سکون او آرام؛ سرچينه وي...

۲۸

زړه مې
نن شپه بيا
د غم وزرې کړي،
او
د غم په لوړو غرونو الوتل غواړي!!!...

۲۹

نور مې روح،
د غم په دې سپيره زندان کې،
تنگ شوی!...
آزادي غواړي،
شور غواړي،
مستي غواړي،
نشه غواړي،
خمار غواړي...

۳۰

اې
پوهېرې؟!
کله چې مې،
د غمونو سمندر ډوپ کړې؛
لږ وځاندم
او
لږ چپ شم،
خو دا چې "درد" په ژبه نه راولم؛
زړه نامرده ډک شي،
له سترگو اوښکې لارې شي،
او يوه څړيکه مې له خولې ووځي...
مگر بالاخره
سترگې وټرم،
اوښکې پاکې کړم،
او د يو سوړ اسويلي په کولو،
په آرامه توگه،
ځان مخاطب کړم:
"ښايي، همدا عدالت وي!"

۳۱

د زړه زخمونه دې،
چاته مه ښکاره کوه!
پوهېږې؟!
ځینې په ټپونو
مرهم نه،
مالگې دوړوي،
مالگې!!!

۳۲

خوښي...
دا کوم تیار شی نه ده!
بلکې
همدا تاسو یاست چې،
خپله خوښي،
پخپله تیاروئ!

۳۳

داسې فکر وکړه،
چې د تل لپاره ژوند کوې!
او
داسې ژوند وکړه،
لکه همدا اوس چې مړ کېږې!
(ژباړه)

۳۴

ادب لکه عطر...
استعمالوو یې مور،
خو خوند ترې،
نور هم اخلي.

۳۵

که له هرې خدا وروسته،

شکر نه ادا کوې!

نو

د یوې اوبنکې په تویولو سره،

له خدایه گیلې هم

مه کوه!

۳۶

ای خدایه!!!

زه دې هم ډېر عجیبه خلق کړی یم،

کله کله خو دې خلقت ته حیران شم،

ولې د معصومو څېرو، تر شا پټ دردونه لټوم؟!

ولې یې د درمان لپاره د زړه غوښې نذرانه کوم؟!

ولې هااا!؟!

۳۷

لږ غرور انسان سره مرسته کوي،
ترڅو؛
خپل ارزښت د بې ارزښتو پر وړاندې حفظ کړې!

۳۸

له ستونزو څخه تېښته،
دا هغه لوبه ده چې،
لوبغاړي به يې
هيشکله گټونکي نه شي.

۳۹

نه غواړم،
نه غواړم چې شوخ آترنگ دې

مات انځور / 35

نازک ورغوي بڼکل کړي!
زړه دې
مینه یې بولې او که بخيلې!

۴۰

اې کاش!
کاش چې ستوری وای،
اوس به د سپورمې ترڅنگ په، مینه اوسېدلای؛
په چينغو، چينغو به مې ژړل
د زړه حال به مې ورته وایه،
گیلې به مې ورته کولې،
او د غم سندرې به مې ورته زمزمه کولې.

۴۱

خدایه!!!
زړه مې،
د سکون جزیره غواړي...
د سکون جزیره!!!

۴۲

کله چې د ژوند لوړو پوړيو ته ورسېدې،

همدا ملگري دې،

ستا ارزښت درک کولای شي...

خو

کله چې

مات شوې،

پوهېږې چې ملگري دې څوک دي!

۴۳

د نړۍ تر ټولو ښکلی سينگار:

په شونډو موسکا،

په خوله حقيقت،

په لاسونو مرسته

او

په زړه مينه!!!

۴۴

خوشاله اوسه!
هره شېبه دې،
د ژوند وروستی شېبه وگڼه!
څوک څه پوهېږي؟!
ښايي همدا دې د ژوند وروستی شېبه شي!

۴۵

داسې اوسه
چې آن
په ډېرو ترورميو کې دې هم
د وجود سيوری درسره مل وي!...

۴۶

نېکمرغي څه ده؟!

نېکمرغي يانې:

د چا زړه

او

باور

مه ماتوه!

۴۷

غواړم د وزرونو اوبدل زده کړم،

ترڅو

ځان او نورو ته،

په خيالي نړۍ کې د آلت لپاره،

خيالي وزرې جوړې کړم!...

۴۸

انسان بايد
د " باد " له ذاته شي -
ترڅو؛
هر
گل او اغزی
په يو انداز
او
يو وار بڼکل کړي.

۴۹

هغوی
چې په ژوند کې
زړونه مړه ساتي؛
بيا
د مرگ په وخت
ژوند غواړي.
مرگ حق ده؛

مات انځور/40

په مرگ مرو!
خو راحئ چي
له مرگ مخکي ژوند، تجربه کړو؛
په ژوند کي،
زړونه ژوندي وساتو!

۵۰

رون سهار
د اسمان پر لمن
د افق څادر
د ونو د پاڼو نڅا
او
د غرنیو مرغانو له شوره ډکه موسقي-
واړه د ژوند خوږه نغمه غږوي!!!...

۵۱

ټولو يوازې پرېښودم
خو يوازې مې سيورى
راپسې وو؛
نژدې شوم،
ورو مې ورته وويل:
"ته خو به مې هم يوازې نه پرېردې؟!"
د دروغو ژمنه يې وکړه،
شېبه لا تېره نه وه،
چې تورو
قهرجنو وريځو
خپلې وزرې پرانيستلې،
شاته مې وکتل؛
هيڅ نه وو.
هماغه وو چې پوه شوم:
"د ژوند له تيارو سره بايد يوازې مبارزه وکړم!"

۵۲

زما زړه،
له كيفه ډكه موسقي؛
او ستا
نخاگرې سترگې...؟!
هو،
يوه ورځ دې خامخا
د خپلې مينې په محور نخوم!!!

۵۳

هو
زه هاغه مئين يم چې،
د بخيلۍ وروستي سرحد ته رسېدلې،
هغه هينداره به
ټوټه-ټوټه كړم؛
چې ته گورې او
هغه در گوري!!!...

۵۴

هو

کله کله يو څوک،

راته دومره گران شي چې،

د خوږوالي وروستي حد ته ورسېږي...

مور ترې ټول ژوند ځار کړو،

خو هغوی؟!!

هغوی مو د سمندر څپو ته تېل وهي

او

د ژغورنې لاس هم راڅخه ټول کړي...

۵۵

اې
پوهېرې؟!
نه غواړم چې
مخ دې، باد بښکل کړي؛
نه غواړم چې
سپوږمۍ دې مخ ته وگوري؛
نه غواړم چې
د باران څاڅکي دې، پرمخ لارې جوړې کړي.
خوښه دې
مینه يې بولې او که بخيلي!...

۵۶

سمه ده، عالي جنابه!
منم يې،
د ژوند ستره هستي به دې شم،
د سترگو تور،
د زړه ټکور،

مات انځور / 45

د اوربل گل او د غاړې هار به دې شم،
اي پوهېږې؟!
هر څه به دې شم!
خو
هيله كوم،
ته مې هم،
د دردونو درمان
او د وجود، روح شه!

۵۷

نه کېږي؛
چې ته سياره شې
او زه دې
سپوږمۍ شم؟!
په مدار به دې راخرخم...

۵۸

اې
نه کېږي چې:
مور دواړه،
لکه روح او تن شو؟!
روح او تن!!!
يانې:
د يو په نشتون کې، بل هيڅ!

۵۹

اې
غواړم چې
ستا د نفسونو اکسيجن شم!
چې په نه شتون مې،
ته هم
د ژوند باب وتړې!!!

۶۰

عالمه!

نه غوارم چې

د لمر ځلاوې يې

پر مخ چکونه ولگوي.

خوبښه مو:

مينه يې گنئ او که بخيلي!

۶۱

اې صاحبې!

هيله كوم،

د ژوند ستوری مې شه!

زه به درته سپورمى جوړه شم،

غوارم

غوارم ستا په مدار وڅرخم!!!...

۶۲

چې نه راځي،

ښه ده!

خو

د يادونو وزرې دې هم وتره!

۶۳

درد مې

ژبه نه لري-

چې در چيغه کړي!

راشه په نبض مې لاس تېر کړه!!!

۶۴

هو،
حُم جنت ته!
د جنت د باغونو
گلان درته راوړم،
په ذلفو کې دې
د جنتي گلانو قطارونه جوړوم،
هو،
غواړم،
چې ښايست دې،
د حورو له ښايست سره سيالي وکړي!...

۶۵

زه اوس
هغه نه يم
چې پخوا وم،
زه اوس
هغه شوخ نه يم،
چې تل به يې
په شونډو موسکا وه،
اوس د هاغه دنگ چنار،
ملا ماته ده،
اوس په تيارو کې ده،
خو له تيارو سره مينه لري،
ځکه په تيارو کې سکون لتوي،
اوس يې د زړه زور تللی،
يوازيتوب خوښوي،
اوس له نړۍ کرکه کوي،
اوس د ځان ملگری ده،

۶۶

اې

پوهېرې؟!

انگېرم چې مئين شوى يم

ټوله شپه د يو ستوري په نندارې تېروم؛

کله خو په نهيلي زړه

ځان مخاطب کړم:

اې کاش!

کاش چې سپورمى واى،

اوس به مې د ستوري په مدار څرخېدم،

په چينغو-چينغو به مې ورته،

د زړه حال وايه،

گيلې به مې ورته کولې

او

د غم سندرې به مې ورته غږولې! ...

۶۷

مور څومره ښه يو،
خو نړۍ څومره بده!
مور مينه ورکوو،
مينه وېشو،
د مينې تخم شيندو،
په مينه باور لرو،
له مينې ډک يو،
هر چاته يوازې په يوې خبرې د بادشاهۍ مقام ورکوو،
خوښي يې خوښي گڼو،
غم سره يې ژاړو،
هيلې يې، هيلې بولو،
ځان پکې ورک کوو،
يادونو ته يې لکه وينه،
په رگونو کې ځای ورکوو،
خو هغه!
هغه مو زړه دانه-دانه کړي،
زړه يې کافر ده،
له تيرې کلک ده،

مات انځور / 53

نو،
ژوند مو تياره کړي،
او په مخ مو د اوبنکو سېلابونه جاري کړي،
مور څومره ښه يو،
خو دنيا؛
دنيا څومره بده؟!!!

۶۸

اوبنکې مې،
هره شپه
يوازې په همدې جرم
سنگساروي چې،
ولې مې په سترگو کې رغرېږي؟!

۶۹

چېرته چې دې،
شتون او نه شتون
ارزښت نه لري؛
نو هلته دې
شتون په څه مانا؟!

۷۰

چېرته دې چې ځای نه وي،
نو
کونښن مه کوه چې،
د پښو فرش شې!
خلک به دې پايمال کړي!!!

۷۱

پوهېرې؟!
د خوشاله اوسېدو لپاره
سالم بدن
او
يوه سالم ضمير ته
اړمند يو! ...

۷۲

څه وکړم نو؟!
زړه ده،
لبونی ده،
سترگې نه لري -

۷۳

ژوند وکړئ؛

له ژونده

خوند واخلي!

۷۴

ورپا نصيحت:

هيڅکله د چا

د تېر ژوند په اړه پلټنه مه کړئ!

ځکه

که د نړۍ د ښکلي گلاب بېخ هم،

ولتوي؛

خامخا به پکې

چينجي او خاورې وموندئ!

۷۵

عجيبه نه ده؟

انجونې هغه هلکان لتوي چې،

بڼه راتلونکې ولري. ...

خو

برعکس

هلکان هغه انجونې لتوي چې،

بڼه تېر (ماضي) ولري. ...

۷۶

هېڅکله!!!

هېڅکله د نورو لپاره ژوند

مه کوی!

د نړۍ تر ټولو غم لړلي خلک هغه دي چې،

د نورو برداشتونه ورته

تر ټولو زیات ارزښتمند دي،

د نورو لپاره ژوند:

د ځان وژنې تدریجې پړاوونه!...

۷۷

اې

لايزال ربه،

پوهېرې!

نور دې دوزخ ته اړمند نه يو،

مور يو بل ښه سپزلی شو. ...

۷۸

اې

قربان دې شم،

په دې کبرجنه نړۍ کې

غرور خپل فطرت وگرځوه!

گنې

دا انسانان به دې

پخپلو اشارو ونځوي!!!

۷۹

زما د ژوند کولو
یواځینی شعار:
مینه وکړئ،
مینه ورکړئ،
مینه ووېشئ،
دا هر څه وړیا دي!...

۸۰

باور وکړئ؛
پیسې (مادیات) تاسو ته هیڅ نه شي
درکولای!
هغوی چې،
د ژوند معیار یې (مادیات) ټاکلي،
د نړۍ تر ټولو احمق خلک دي.
ځکه
مادیات ظاهر جوړولای شي،
خو معنویات هیڅکله!

مات انځور/60

پيسې مور ته يو ښه موټر،
ښه لباس
او يو ښکلی کور را کولای شي،
خو زموږ تر ټولو ستر ارزښتونه،
چې هماغه معنوي ارزښتونه دي؛
لا هم نه شي رانيولی،
مثلا

آيا مينه، په پيسو پېرلای شو؟
آيا عاطفه، احساس او ادراک؛ په پيسو پېرلای شو؟
آيا حقيقي احترام په پيسو پېرلای شو؟
آيا په پيسو خدا پېرلای شو؟
آيا ښه اخلاق او انسانيت په پيسو پېرلای شو؟
آيا تقوا په پيسو پېرلای شو؟
آيا ښايست په پيسو پېرلای شو؟
آيا رحم په پيسو پېرلای شو؟
دا د انسانيت معيارونه ول،
خو پيسو هيڅ يو،
ونه شو پېرلای!
ماديات به ښايي،
ښکلی موټر،

مات انځور / 61

ښکلی لباس

او ښکلی کور را کړي،

خو

دغه درې واړه،

بدلېدونکي دي:

ښکلی موټر مو د جنازې په کټ بدلېږي،

ښکلی لباس مو په کفن بدلېږي،

او بالاخره

ښکلی کور مو په قبر بدلېږي؛

چې

دا ټول هم په پیسو نه پېرل کېږي،

دا هم وړیا دي.

۸۱

اې
مجبور يو!
مجبور يو چې د يوې غورځېدلې پانې،
د پورته کولو لپاره،
لومړی
پخپله هم
په گوندو شو،
او بيا يې پورته کړو!...

۸۲

اې کاش!!!
کاش چې لېونی وای،
اوس به له دردونو ليرې،
د خيالي نړۍ په ښکلي طبيعت کې آوتم
را آوتم...!
بیر سر، څېرې گربوان؛
اخ

مات انځور / 63

څومره يوه خوږه نړۍ!!!

اې کاش!!!

کاش چې د تورو غرونو شپونکي وای،

اوس به د نړۍ له دغدغو هاخوا،

د طبيعت د ښکلي ساز له څپو سره،

يوځای نڅېدلای؛

شپېلی او رمه؛

اخ!

څومره ښکلي منظره!!!

اې د زړونو مالکه!

له انسانانو ستړی شوی يم،

نور نو د ژوند له دې دردوونکې صحنې

ستړی شوی يم!

ولې مې آواز نه اورې؟!

ولې د دې عاجز بنده حالت نه وينې؟!

ولې دې د دردونو په جزيره کې يوازې

پريښی يم؟!

۸۳

قربان دې شم،
تحصيل مههمه نه ده!
دا مههمه نه ده چې،
څومره تحصيل لري؟!
استعداد دې څومره ده؟!
او څومره شتمن يې؟!
ستا کړنې،
ستا برخورد
او ستا اخلاق
ستا د هرې لاسته راوړنې ښکارندويي کوي!!!...

۸۴

پوهېږئ؟!
اسمان ولې صاف او شين ده؟!
ځکه چې
هلته انسانان نشته!

۸۵

اې خالقه!
که مرگ مې حق وي؛
را يې کړه!
نه غوارم-
نه غوارم چې هره شېبه مړ شم! ...

۸۶

مورې-
مورجانې!
کله چې مړ شوم،
سترگې مې په ستنه
کلکې وگنډه!
نه غوارم چې
په ورانه هديره کې هم،
د هغې بې ننگې او بې وفا
د راتلو لارې وڅارم!

۸۷

پرېردی چې مړ شم،

هسې هم،

ژوند کولو ته

انگېزه نه ده پاتې!

۸۸

اې زرگيه!

هيله كوم،

نور د چا لاری مه خاره!

۸۹

ورشئ!

مرگ خبر کړئ:

"يو ځوان

يوازې شوی،

هيشوک نه لري؛

ته يې ملگری شه!"

عبدالباسط جهاني

۹۰

هو سمه ده،
ما د خپلو هیلو جنازه وکړه،
او تا!!!
تا ښه ژوند وکړ...
همدمره وو،
کیسه ختمه ده!...

۹۱

اې نره!
ښځه حقیره کړه،
لاسونه یې وتره،
په لېچو کې یې ښکاري مات کړه،
مړوندونه یې زخمي کړه،
وېښته یې وشکوه،
سترگې یې وتره،
بانه یې وباسه،
په نړۍ ملا یې گوزارونه وکړه،

مات انځور/68

په ستوني يې لاسونه کېرده،
په خوړو سترگو يې د اوبنکو سېلاب
جاري کړه،
له وړې خولې يې د کړيکو آوازونه پورته کړه،
او بيا يې په خوله ورته پټۍ ولگوه چې
غبر ترې ونه وځي!
اې نره!
ته هر څه کولای شې،
ته قدرتمند يې،
متيور يې،
زورور يې،
بنځه ستا مال ده،
بنځه ستا ملکيت ده،
کمزوري يې؛
د هغې د ضعف نقطه وگڼه،
او ترې هر ډول استفاده وکړه!
خو پوه شه!
بنځه ډېر معصوم مخلوق ده،
يوازې يې په يوې خوړې خبرې پېرلاى شې!!!

۹۲

نه پوهېږم چې،

مینه څه ده؟!

خلک وايي:

غم ده،

ستم ده،

ژوا ده،

خو اې پوهېږې؟!

ماتته د زړه سکون ده،

ماته ژوند ده،

ماته روح ده،

ماته ساه ده،

اې،

مینه څومره خوږه ده؟!

هو مینه گناه ده!

خو ولې؟

ولې له خلقت وروسته سم دلاسه،

آدم په حوا،

زمری په هوسی،

مات انځور/70

او زه به تا ميئن شوم؟!
زړه عجيبه ده!
مال زما ده،
وينه زما پمپ کوي،
خو درزېري تا لپاره!
ډاډه يم،
له ټولو مشکلاتو سره سره به،
ورځ راځي چې
لکه لمر به درنه ستوري طواف کوي،
لکه شاهين به له غرونو سره ډغرې وهې،
او هر مرغه به دې نوم
زمزمه کوي،
اي زما هېواده!
اي زما افغانستان!
ته مې ژوند يې،
ته مې ځان يې،
ته مې مينه او
ته مې جانان يې!!!

۹۳

پرېردی چې مړ شم،
که هیڅوک نه وي،
یو څوک شته!
ډاډه یم چې،
یو څوک شته چې،
راپسې به ځان وڅوري!...

۹۴

راشئ!
د اوبسکو د ماهیت،
تپوس له مانه وکړئ!
راشئ!
د اسمان به غورېدو،
د باران په ورېدو،
د سپلابونو د جوړېدو تپوس له مانه وکړئ!
راشئ!
د دردمند زړگي،
د درد تپوس له مانه وکړئ!

۹۵

اې،
هيله كوم!
درد مې په موجونو مه راولئ!
گنې
د سونامې د يوې خپې په څېر به،
ټولنه نړۍ وړانه كړي.

۹۶

اې
سولې!
که مو له جنگ سره،
دومره مينه کولای:
اوس به مو هر يو،
"اډولف هیتلر" وای؛
د نړۍ فاتحین به وو...

۹۷

بعضې وختونه مې زړه وايي،
راځه!

پخپلې خيالي نړۍ کې لوړې آلتې وکړه!
ناخبر له دې چې،
دردونو

او بدرنگو حالاتو مې
د خيال وزرې سپزلي دي-

چپ شم،

په نهيلي انداز

زړه مخاطب کړم:

"هيله کوم،

هغې نړۍ ته نور د تلو هڅه مه کوه چې،

ستا لپاره نه ده جوړه شوې!

هيله کوم" !!!

۹۸

اي!!!

هيچا ته دومره ارزښت مه ورکوه چې،

ستا ارزښت پکې ورک شي؛

خاص يې!

نو

همداسې خاص پاتې شه!!!

۹۹

زما ربه!!!

ولې دې يوازې زه

له شپږم حس سره

خلق کړی يم؟

له هاغه حس سره چې نوم يې «درد» ده!

او نور يې نه لري....

۱۰۰

يوه ورځ به،

مړ شم...

او په ټولو به گران شم!...

۱۰۱

اختره!

تر هغې دې نه لمانځم،

چې د کلي په کوڅو کې،

د امن چينغې نه وي، پورته!

۱۰۲

اې
غواړم
د سکون تر ټولو
ښکلې جزیرې ته
پرواز وکړم...
خو څنگه؟!

۱۰۳

که هر څومره مات شوې،
نهیلی کېره مه!
نهیلی د حل لار نه ده!
پورته شه او بیا یې شروع کړه؛
همدا ته گټونکی یې!

۱۰۴

په نړۍ کې هرکار کېدونکی ده،
خو همت غواړي،
حکمت او زحمت غواړي!
ته یې کولای شې!
یواځې په خدای توکل وکړه،
او
له هرې تیارې وروسته یې
د یو نوي سهار په هیله پیل کړه! ...
په دې پوه شه چې:
تسلیمي د ناکامۍ یوازینی عامل ده!

۱۰۵

يوه اوبنکه هيڅ وزن نه لري؛

خو

ولې يې په تويبدو،

زړه دومره خالي شي؟

نو

ژاره!

بڼه په چينغو ژاره!!!

چې زړه دې بڼه خالي شي!!!

۱۰۶

درد ورکول قيمت نه لري؛

گنې

چا به چاته هيڅ درد نه ورکوه!

او يا

به مې اوس ډېر،

قرضداران وای.

عبدالباسط جهاني

۱۰۷

هو
ستا يادونه،
لكه د اروپا غرونه؛
په بنايستونو مالامال
خو
له دردونو ډك! ...

۱۰۸

راشه!
د يو زوربدلي زړه،
نرېدلې، نړۍ ورغوه!
د كعبې تر رغولو غوره ده!!!

مات انځور/80

۱۰۹

د زړه نړۍ مې
پر تا تکیه ده!
ترې مه لري کپړه!

۱۱۰

راشه!
دردونه به سره ووبشو،
خو
درد به چاته نه ورکوو!

۱۱۱

اې
د يوه زړه رغول،
له " حج اکبر " غوره ده!
راشه،
بڼه راغلاست!
د زړه نړۍ مې وړانه ده؛
حج اکبر راباندې وگټه!

۱۱۲

مرگيه!
غواړم ژوند وکړم،
غواړم له ژوند څخه خوند واخلم!
مرگيه!
غواړم دردمند زړونه درمان کړم،
غواړم د پټو زخمونو درمان شم،
غواړم نړۍ د انسانيت او مينې په رنگ، رنگينه کړم،
اې

مات انځور / 82

پوهېرې؟!

زه د هغو دردونو اورېدونکی یم،

چې خلک یې اورېدو ته وخت نه لري...

زه د هغو دردونو لیدونکی یم،

چې خلک یې د لیدو توان نه لري...

نو

مه راجه!

مرگه مه راجه!!!

لا مې په زړه هیلې دي،

لا مې د ځوانۍ ورځې دي،

نه غواړم چې د ژوند رنگینې پانې مې دومره ژر ورژېرې،

نه غواړم چې نازک بدن کې د خاورو، خوراک شي!...

نو

هیله کوم

غواړم ژوند وکړم!

غواړم له ژونده خوند واخلم!

۱۱۳

اې
پوهېرې؟!
په احساساتو پوهاوی؛
زما د ضمير دنده ده!
تل هڅه کوم چې
په خبرو کې "احساس" واورم،
خو
زه چې چاته احساس غږوم؛
الفاظ اوري...
اې
هيله کوم،
"درد" وایم،
"درد" اورم!...

۱۱۴

"درد" څه ده؟!

خو

د زړه غوښې

خوړل دي کنه!

۱۱۵

ستا نه شتون کې، صیبه!

بلا تیارې دي،

دردونه دي،

څړیکې او

د اوښکو سېلابونه دي؛

ستا نه شتون کې، صیبه!

ماتې،

خزانونه دي...

راشه!

هیله کوم راشه!!

دردمند زړه ته مې دوا شه!

مات انځور / 85

خزان وهلې ځوانۍ ته مې،
هيله د سبا شه!
خو راشه!
که نه راځې نو،
ما هم د مرگ په خوب ويده کړه، صيبه!

۱۱۶

سوله

اې ته کله راځې؟
په انتظار مې دې سترگې په وتو دي،
هيله کوم راشه!
زه درته ډېر ډېر سترگې په لار يم؛
هره ورځ دې هرکلي لپاره
د اوږي په دې سوزونکې گرمۍ کې
په لوڅو پنبو
صحراوونو او غرونو ته ورځم...
راتلو ته دې لاس په تندي ولاړ يم
او ستا د راتلو لارې څارم
اې پوهېږې؟

په تورو شپو
په رڼو ورځو کې
په لمونځونو
په زیارتونو کې
اې پوهېږې
له مینې ډک مازیگر کې
تا له خدایه غواړم!
اې
هیله کوم
یو ځل راشه!
زه به درته دومره مینه درکړم
چې ځان به دې ورک کړې!
هر کله به دې لکه ناوې
د زړه په کور کې ساتم،
لکه څوارلسمه سپوږمۍ به دې
سینگاروم
خماري سترگې به دې توروم
بنايسته نازکې شونډې به دې
سرې کوم
او

مات انځور / 87

د شينکي خالونو کتارونه به دې په زنه جوړوم
توره، سره او زرغونه لويته به درته نذرانه کوم...

خير ده

يو ځل راشه!

څومره نازونه کوي؟

نازونه دې سر په سترگو

خو

درته اړتيا لرم،

اي قسم ده،

هر درد ته به دې اوږه ورکوم

هر زخم ته به دې پټی جوړېږم

هر ساز ته به دې سندره شم

هرې ټيپې ته به دې [په قربان] شمه،

خو

راشه!

اي سولې کبرجنې

هيله کوم راشه!

۱۱۷

اشرف غني بابا ته زما ډالی ۲۰۱۸

په ځمکه پروت وه،

د بیا پورته کېدو توان یې نه وو،

وزرې یې خوځولې

خو حرکت یې نه وو،

هرې خواته لارې بندې وې

له تنگ قفسه سترې شوی وو،

هره ورځ یې د مرگ شیبې شمېرلې

د ښه کېدو هیلې یې مړې وې

چارپېره یې د چم

اوسېدونکو

د خوشالی او نڅا ساز غبراهه

په زخمي زړه یې ورته مالگې دوړولې

شته ملگرو یې هم

د مرگ او محکوم ژوند ننداره کوله

هیڅ ژوندی موجود یې په درد دردمند نه شو

بلکې

یوازې یې مړې اوبښکې ور شمارلې

مات انځور / 89

دوی ملامت نه ول
ځکه دا یې دنده وه،
خو
په آزادی مئین
په دردونو کې را لوی شوی
د فکر او علم نابغه
د زخمونو گنډونکی
د وېشتلې مرغی د سلگیو په اورېدو
په حساسو شپبو کې
په منډه منډه راغی
له دردونو
او سترو کړاونو سره سره یې
د وېشتلې مرغی په درمان لاس پورې کړ
بریالی شو
دردونو ته درمان
او نازکو شونډو ته موسکا جوړه شوه،
د خوشالیو سپلونه یې راکوز کړل
او له ډېر ځنډ وروسته یې
یو ځل بیا
د ژوند کولو نوې هیلې وتوکولې

مات انځور/90

د ټولو لوړو ژورو پر وړاندې ودرېد
او پرې يې نه ښود
چې د ژوند دغه روښانه شمع
يوځل بيا مړه شي؛
اې پوهېږئ
چې دا څوک ده؟!
دا هغه
د نجات پرېسته ده،
چې مړ شوي افغانستان ته يې بياژوندون ور وبانېه،
دا د زړونو رهبر
باتور غني بابا ده...!

۱۱۸

د کافر آسمان ناول يوه کوچنۍ ټوټه

آسمان په غورېدو شو

سيلي هم د مرغانو

له آوازونو زمزمې جوړې کړې،

پورته په آسمان کې

وريځو

يو بل ته غېږې ورکړې

خو اې پوهېږې؟

د ورېځو په يو ځای کېدو

آسمان د قهر وزرې وغځولې،

له غوسې نه پرې

اور بل شو

تالنده او برېښنا راغله

ناستو خلکو يو بل ته وکتل

له گيلو څخه په ډکو زړونو يې لاسونه پورته کړل:

خدایه ستا آسمان هم د مټيانو جدایي غواړي؟!!

خپلواکي
درې رنگه بیرغ
به بیا په غرونو رپېږي
بیا به
ټول چم رنگین وي
هرې خواته به ملي نښان څرخېږي
اې پوهېږې؟
په رنځو به سترگې تورې
او نازکې شونډې به هم سرې کړي
له شین رنگ به
خالونه ځانته کېږدي...
په زنه به د درې رنگه
خالونو کتار
په سر شال به یار له جوړ کړم،
بیا به بیرغ په چنار خور کړم،
بیا به په چکو
زه او ته
په چم کې خور کړو:
«د خپلواکۍ سلمه کلوزه مو مبارک شه!!»

دغه کاريال (اپلکېشن) تاسو ته د «افغان د کلتوري ساتونکو ډلې» لخوا وړاندې کېږي. که غواړئ چې کتابونه مو اندروايد کاريال ته واړوئ، له مور سره په اړيکه شئ. مننه اجمل افغان اټکوال، د افغان د کلتوري ساتونکو ډلې متعهد...

ajmalafghanatakwal@gmail.com

د افغان کلتوري ساتونکو ډلې ژمن پانه

علما او تاريخ څېړونکي په دې باور دي چې افغانستان د نړۍ د لويو کلتوري او ديني ټولنو پيدا خای ده.

د نړۍ لوی کلتورونه او لوی دینونه دلته پیدا او بیا یې په نړۍ کې تر خپرېدو وروسته، نړیوال هويت خپل کړی او ځینې خو لا منطقي، سیمه ایز او محدود پاتې شوي او یا لمنځه تللي.

خو متأسفانه، دغه خاوره، په همدې تسلسل د کلتوري او ديني اندونو د تقابل یواځیني مرکز هم پېژندل کېږي. ځکه له پخوا وختونو راپدېخوا نړیوال هڅه کوي ترڅو خپل کلتور ته د تاريخي هويت ورکونې په پار د افغانستان په خلکو خپل هاغه منحرف او منسوخ شوي کلتورونه تحميل کړي چې اصلي بڼه او منشأ یې په همدې خاورې پورې اړوندېده.

نړیوال د خپلو ملي او سازماني منافعو په نظر کې نیولو سره دغه چاره ترسره کوي. نو ځکه خو هم پرې د گوتیونې وجه لمنځه ځي او د تنقید پروسه یې، په نړیوال سټیج کې خپل ارزښت له لاسه ورکوي. همدا خو د پېړیو راپدېخوا د نړیوالو اړیکو مهم بنسټ هم جوړوي.

نو اوس، تر ټولو مهمه ده چې موږ سره وینو شو او د خپلو ملي او تاريخي-کلتوري گټو په نظر کې نیولو سره له خپل هويت، تاريخ، کلتور، دین، ملي وحدت، ملي او تاريخي ارزښتونو او ځمکنۍ بشپړتیا څخه په گډه دفاع وکړو او د خپلو لمنځه تلليو اصلي ارزښتونو په بیا راژوندي کولو کې خپله ونډه او ایمايي وحيیه ترسره کړو.

پر همدې اساس موږ بااحساسه او د هېوادنۍ او اسلامي مینې ادعا کوونکي ځوانان ژمنه کوو چې پرته له مادي امتیازاتو به خپلې ټولگې ته چې د پورته

موخو د شکل موندنې په پار د همدې ژمن پانې (تعهدپانې) لمخې رامنځته کېدونکې ده؛ وفادار او متعهد پاتې کېږو او د پرمختګ په موخه به یې خپلې مرستې نه درېغوو.

کونښن به کوو چې د ملي وحدت روحیه پیاوړې او له اسلامي-افغاني ارزښتونو او ویاړونو به د ځان او مال په بیه ساتنه او دفاع کوو.

مسعود افغان

افغان د کلتوري ساتونکو ډله

۱۳۹۵ هـ. ش

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**